

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ 1136,

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. ΠΕΑ Π. 87/1975

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ,
Δεκ. 1969 / Ιούνιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομότης)..... ΑΛΙΚΑ...
(παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας Οἰτύλου,
Νομοῦ Λακωνίας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Γεώργιος
Λίκας..... ἐπάγγελμα Δημοδιδάσκαλος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἀλικά Οἰτύλου Λακωνίας...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... Ἐν (1).....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Μορφύρης Πέτρος...

.....
ἡλικία 45..... γραμματικαὶ γνώσεις Ἀπόφαιτος Δημοζικοῦ
..... τόπος καταγωγῆς Ἀλικά.....

β) Ἀναγκωστάκης Γεώργιος ἡλικία 83
Γραμμ γνώσεις Ἀπόφ. Δημοζ. Ἀλικά

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντα διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ^{διασποράν} ποιμνίων; Ὅλαι αἱ μαλλιερχίαι.....
περιοχαί διὰ βοσκὴν αἰ μὲν μαλλιερχίαι
Ὑπῆρχον αὗται χωρίζεται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; Ἐπῆρχον χωρίζεται περιοχαί.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς φυσικά πρόσωπα.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; τὴν διατηρῇ ὁ πατὴρ καὶ τὴν διανεμὴν μετὰ τὸ γάμον
τῶν τέκνων πρὸ τοῦ θανάτου του.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ... *Οἱ καὶ τὰς ἀσχολῶνται. Συγχρόνως. Εἰ τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; *Δὲν ἀσχολοῦν. Βιοτέχναι.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

... *Δὲν ἀσχολοῦν. Τσιφλικοὶ εἰς τὸν τόπον.*

... *τὸν τόπον.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζονται ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

... *Δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο ἐργάζονται ὅλην τὴν ἔτη.*

... *ἐλαβεῖν μισθὸν καὶ ἐργάζονται ἐπὶ τὸν τόπον.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τύπους προήρχοντο ;

... *Οὐκ.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπὶ πᾶσι δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *Ἐπὶ πᾶσι καὶ ἐν τῷ τόπῳ.*

... *καὶ ἐν τῷ τόπῳ. Εἰς τὸν τόπον 80% περίπου.*

β) Ἐπὶ πᾶσι ἐποχικῶς ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

... *Ἐπὶ πᾶσι καὶ ἐν τῷ τόπῳ.*

... *ἐπὶ πᾶσι καὶ ἐν τῷ τόπῳ. Εἰς τὸν τόπον 80% περίπου.*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Ἐλιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον ἐκ βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;

Ἐγένετο χρῆσις διπλασμάτων ἡρὸς 5 ετίας.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

Δὲν γίνονται χρῆσις σιδηροῦ ἄροτρον, οὐδὲ γεωργικῆς μηχανῆς.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

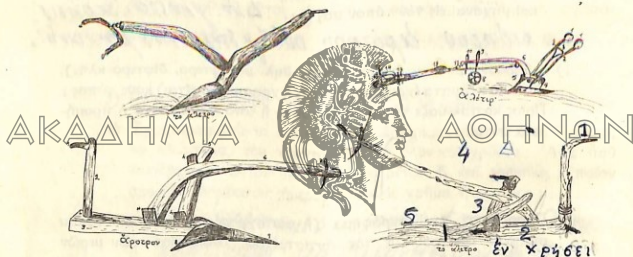
2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτὲρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Δὲν χρησιμοποιεῖται.
3) Μηχανὴ θερισμοῦ Οὐδε μηχανὴ θερισμοῦ.

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχῶν (δεματιῶν).....*ὅχι*.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμού*ὅχι*.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ...*Τὸ...κατασκευάζει...*
ὁ ἴδιος...ὁ ἰδιουιήτης, γεωργός...
ἢ ἄλλοι...εὐχωριανός...ἐπ' ἀμοιβή...
ἢ...ζιμη...ἐκμισθώνεται...ἀπὸ...30-50 δραχ
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

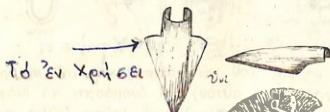
1. <i>σταλίδα</i>	6.	11.
2. <i>ἁλεροπόδι</i>	7.	12.
3. <i>βράθη</i>	8.	13.
4. <i>βραβ. ἄρι</i>	9.	14.
5. <i>χυνί. (ὑνί.)</i>	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Ἡ.ζ.ο... μ.ι.δ.ς... μορ.φ.ῆ.ς... δι.ἀ... τ.ῶν... ἀροτρίασιν
... ὁ.λ.ων... εἰ.δ.ῶν... τ.ῶν... χ.ω.ρα.φ.ι.δ.ῶν.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου,.....

... κατα.σκευ.α.σ.μ.έ.ν.η... ἐκ... ξ.ύ.λ.ου.....

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάει κλπ.).....

... σ.κε.π.ἀ.ρ.ν.ι, π.ρ.ι.ὀ.ν.ι, ἀ.ρί.δι... ξ.υ.λο.φ.α.έ.ι...
... ἔ.κ.α.ρ.ῆ. ἔ.λ.α.....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... β. α. ε. δ. γ. ο. α. ι......

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; Ἐχρησιμοποιοῦντο δύο (2)...

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; ἦτο. ὄνομα. χ. ρ. ε. ω. τ. ι. κ. ο. σ. δ. ζ. υ. γ. ο. ς......

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. Α. Δ. ζ. ε. υ. λ. α. ι. ε. ἴ. ν. κ. ι. σ. η. ω. ι. ε. ι. κ. ο. ν. ι.

ζ. ο. ν. ι. α. ι. ε. ι. ι. τ. ο. α. ν. ω. τ. κ. ρ. ω. δ. χ. ἡ. μ. α.

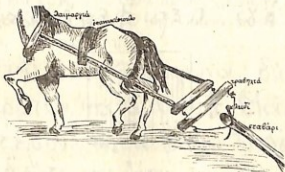
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). Ο. ἐκ. σ. χ. ο. ι. ν. ι. σ. κ. ρ. ι. κ. ο. ς. ὀ. ν. ι. μ. σ. ζ. ε. ι. α. ι.

λ. ο. ὑ. ρ. α.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; Α. ἐν. γ. ἴ. ν. ε. κ. ι.

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; Π. λ. η. σ. ι. α. ἴ. ο. μ. ε. τ. ο. ἐν. γ. ὦ. ο. ν. π. λ. η. σ. ι. ο. ν. τ. οῦ. ἄ. λ. λ. ο. υ. καὶ. β. α. ἴ. ο. μ. ε. π. ρ. ὠ. τ. α. τ. ὸ. ν. γ. ο. γ. ὸ. ν.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας : ... Παλαιότερον καὶ σήμερον ὄργωνουν... τὸν... ἀγροῦ... ὁ ἰδιοκτήτης...
... ἀνὴρ... καὶ... ὠνύχοι... μέλοι... τῶν οἰκογενείας

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ... τοῦτο... γίνεται... ὡς ἐξῆς:
... πλῆθει... ἑνὸς... ἀγροῦ... πλῆθος...
... τῶν... ἀλλήλων... ἐν... ἐν... ἐν... ἐν...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
... Δέν... ἔχω... ὅσον... ὅσον...
... γίνεται... χρῆσις...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα; με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
... τὰ ζῶα... κατευθύνονται... με... τῶν...
... ἐκ... ἐν... ἐν... ἐν...
... ραχὴλ... μαται... τοῦ γεωργοῦ.

621. 7. β) 1. βγαίνουμε τις γεύσεις από το γυρό,
τις περνάμε επί τον πομπό της α-
γελαϊδού και εν συνεχεία μαγειρεύουμε
τις γεύσεις μέσα του γυρού.

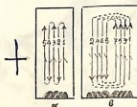
2. Σε συνεχεία παίρνουμε το λαγέρι
και το περνάμε στα λούρα, από
το όποτον περέμεται το λαγέρι. —

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακίας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Τὸ χωροῖ φ... ὁργώνεται κατὰ χραμμάς.
 (αὐλακκί), ἢ μία πλημείον. τῆς ἑλλης...

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

καὶ ὅχι... περιφερειακῶς...

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριὰς, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); ἢ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα... γίνεται κατὰ λωρίδας (σποριές)

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν;

ἢ σποριά χωρίζεται με αὐλακίαν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; Σέ μικρά τεμάχια λαὺ ὄνομαζονται λαγκάκια...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. Βαθιά καὶ... τὰ... τὸ ὄργωμα καὶ... ριχά... κα... τὰ τὴν σπορὰν...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

..... Δὲν χλωρίῃ.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορὰς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

... Πρὸ τῆς σπορᾶς γίνονται δύο ὀργώματα.

... Τὸ πρῶτον κατὰ μῆνα Μάρτιον. ... Τὸ

... δεῦτερον κατὰ μῆνα Ἀπριλίον.

... Τὸ δεῦτερον ὀργώματι ὀνομάζεται διβόλισμα

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

... Δὲν καλλιεργεῖται ὁρῶν ἐν εἰρήρῃ

... ὕδατος καὶ ὀνομάζεται ἑδάφους.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρη ἢ ἄλλο δημητριακόν.

... Τὸ χωράφι διαβίβεται ἀσπαρτῷ ἐπὶ (1) ἔν. ἔτσι

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... δύο ὀργώματα πρὸ καὶ ἑνὸς κατό

τὸ σπέρμα.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

... Κατὰ τὴν σπορὰν χρησιμοποιοῦται ... ὁ

... κουβάς (μεταλλικὸν δοχεῖον)

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἄλλει-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

Μ.έ. σιδηρῶν ράβδων πού ὀνομαζέται
σηάτουλα καὶ εἶναι εἰς τὸ ἔλετο
ἄκρον τῶν β. ο. κ. ἐν τ. ρ. α. s.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); ... Μ.ε.τ.ά. τὸ ὄργανον χ. ἰ. ν. ε. ζ. α. ι
τὸ σβέρνισμα (σβάρνισμα κ.)

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματ' αἰνων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) ...

... ἔργα λείων, σκαφίματος καὶ σκαλίσματος
... εἶ. ν. α. ἢ ἀξίνα ...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Πρόσωπα τὰ ὁποῖα βοηθοῦν τὸν ζευγάν, μπορεῖ
νὰ εἶναι 1-2, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχουν ξεχωριστὸ ὄνομα.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλίεργεια ἐκάστου

εἶδους. ... εἶ! τὴν περίκην δὲν ἐκαλλιεργοῦν
... το, οὔτε καλλιεργοῦνται ὁσπρία. Κατὰ τὸν ἐποχὴ
δὲν γνωρίζω δὲν τὴν καλλίεργειαν αὐτῶν.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

... Δὲν ὑπάρχουν ξεχωριστὰ χωράφια διὰ
καλλίεργειαν ζωϊκῶν τροφῶν, ἐπὶ ψεῖ καλλιεργ-
εῖται μὲν χωρὶς.

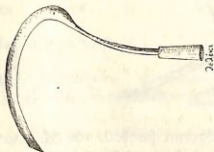
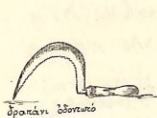
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλίεργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αἰλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. ... καὶ σήμερον αὐτόν. δὲ καλλιεργ-
οῦνται φάσματα.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργα λεία θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Τὸ θῆμα.....
ἐκίνετο μέτρανι (δρεπάνι) ὁδον-
τωτῶ......

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Δὲν ὑπάρχουν ἄλλα εἴδη δρεπανιῶν ἢ ἄ-
λλα μέσα θερισμοῦ......

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χορτὰ (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μέτρα-
νι

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὁδοντωτὴ; (Σχεδιάστε αὐτήν).....
Ἡ λεπίς τοῦ δρεπανιοῦ εἶναι ὁδοντωτή......

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
Ἡ χειρολαβὴ τοῦ ἡτο μαλακωμένη ἀπὸ
ξύλου, τὸ ὅποσον ἔφερε περὶ μετρίαν
μυαλινὰ περὶ τὴν λαβὴν.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. ... τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα
τα καλοῦνται μαεκαλουαίες.....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες.....
Ἡ κόθε οἰκογένεια τὰ ἴδια της.....
Δὲν ὑπῆρχον θερισταί ἐπαγγελματίαι.....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ἐξοκτῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας οἰκονομολογίαν).....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἐναρξίν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

καὶ οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες.....
οὐδὲνα προφυλακτικὸν μέ-.....
σον διέθετον.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁ θερισμός ἀρχίζει κατὰ πρασίμην ἢ ἡμέραν Δευτέραν τοῦ μηνὸς Μαΐου...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμόν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

κατὰ τὸν θερισμόν δὲν ἔτραγουδοῦσαν διότι ἐστὶν ἐξαιρετικόν...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον

Δεν ὑπάρχει τέτοια συνήθεια εἰς τὴν περιοχήν...

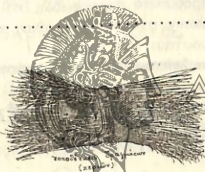
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δεμάτιασμα ἐγένετο ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. Τοῦς.....

62. ὁ δὲ ἰσχυρὸς ἐδένον καὶ μετέφερον ἄνδρες
καὶ γυναῖκες. ἔδενοντο μὲ τὰ ἴδια
τὰ ὁσάκια, τὰ πλεον χλωρὰ
ἀν' ἐγίνετο χρῆσι. ἔργαλείου
κατὰ τὸ θέσιμον.

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθεοῦντο ;

Τὰ δαμάτια συνεκέντραυντο... Εἰ ἐν...
 σήμερον μετ' τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ ἄνω
 καὶ ὑπερέβαινον... λίαν ὅτι...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. Ἡ καλλιέργεια
 ἤρχιζε πρὸ 10 εἰς 15 ἡμέρας, ἀλλὰ ἐθεωρεῖτο
 ὡς πᾶρερχον. Ἡ σπορά γίνεται κατὰ
 μῆνα Νοέμβριον.

- 2) Πῶς ἐγένετο (ή γίνεται) ή ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. Ἡ ἐξαγωγή γίνεται
 μ.έ. ἀξίνες.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκου). Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἐπεὶτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Ἐκκαλιέργετο
 ὁ βίκος. Ἡ καλλιέργεια εἶναι ὁμοία μ.έ.
 τοῦ γιζοῦ. Ἡ κοπή γίνεται μ.έ. δρεπάνου.
 Ἡ ξήρανσις γίνεται διὰ τῆς τοποθετήσεως
 αὐτοῦ ἐπὶ κλάδων ἐλαίας. Μετὰ τὴν
 ξήρανσιν μεταφέρεται εἰς τὸν ἀχυρῶνα.
 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.). Ἐθερίζετο κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον μ.έ. δρέπανον.
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... Καίτοι τὴν ξηραίνει καὶ τὸ...
 .. δέδιμον τοῦ κόρτου δὲν χρησιμοποιοῦν-
 .. ται ἔργαλετα. Αἱ ἐργασίαι αὐταὶ.....
 γίνονται διδῶν χερῶν.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

.. Τὰ δεμάτια μετεφέροντο πρὸς τὸ
 .. τῆς οἰκίας, ὅπου ὑπῆρχε εἰδικός
 .. χώρος. Κάθε οἶκος εἶχε καὶ ξε-
 .. χωριστὸ ἀλώνι.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως.....

.. πρὸς συγκεντρώσεως τῶν δεματιῶν λέγεται
 .. θεμωνιά. Ὁ τρόπος τοποθετήσεως
 .. εἶναι καθωρισμένος. Μὲ τὴν μαρτὴν πρὸς ἔσω

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; .. Ὑπῆρχεν ἀνέκα-

.. θεν ἀλώνι. Εἰς τὸ ἴδιον μέρος ἐγένετο
 .. ὁ χωρισμός καρποῦ ἀπὸ τὰ ἄχυρα

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .. Πλησίον τῆς οἰκίας κατεσκευά-

.. ἔσται ἰδιόκτητον ἀλώνι.....

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον
οἰκογένειαν

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλῶνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἀρχίζει
ἀπὸ 20^{ης} Μαΐου ἕως 10^{ης} Ἰουνίου περὶ τοῦ.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Τὸ ἀλῶνι ἔχει

κατασκευασμένο ἀπὸ ἀερόχωμα

ἐκ τῆς περὶ φερρείας ἀερόχου

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλῶνι ἐκάστου ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) ... ἐπεκενιάζομε ἐκάστον ἔτος

πρὸ τῆς ἐνάρξεως, διὰ ἐπαλείψεως
ὕλικου, προερχομένου ἐκ ἀερόχωματος
καὶ κόπρου βοῶν

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; Ἡ προετοι-

μασία καὶ ἡ ἐνάρξις γίνεται ὅταν
δύηποτε ἡμέραν καὶ ὥραν

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

σελ. 19. 7/

λίθοι ύψους 20-30 εκατο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

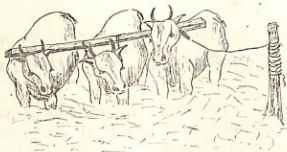
ΑΘΗΝΩΝ

στών και ανυψώνονται ο

κίονες.

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Λαμβάνομεν... ἕν, ἕν... δεμάτιον, τὸ λύνομε...
...καὶ ἀπὸ τοῦ μέσον τοῦ ἁλώνιοῦ, τὸ ἑκοστή...
...γ.ο.μ.ε. πρὸς τὰ ἄκρα...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἁλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἐλώνισμα πρὸς ὀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁλώ-
νιοῦ ἕν ἑνός στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγρός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κτλ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Προσδεκόνται... δύο... τρία ἢ καὶ τεσσαρὰ....
...ζῶα, ἀνάλογα τοῦ μεγέθους τοῦ...
...ἁλώνιοῦ. Τὰ... ζῶα... αὐτὰ... β.ν.ν...
...δεκόνται... μέ... ὀχιονί, τὰ ἑνα,.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἁλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἁλώνο-
στῦλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἷς τινες τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἁλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἁλώνιοῦ. Τὰ ἁλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἁλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δοκάναια, δίκριανι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Δὲν ὑπάρχει τοιαῦτον.....
μηχανήμα, διὰ τὴν αὐτὴν
ὡς ἄνω ἐργασίαν.

σελ. 20. 11) 2.

πλησίον του ἄλλου καὶ ὅλα
μαζὶ προσδένονται εἰς τὸν σῦλον.
Ἡ περιφορά πέριξ τοῦ σύλου
γίνεται μιστὴν φοράν τῶν δε-
υτέρων τοῦ ᾠρολογίου. Ἐν συνεχείᾳ
ᾠμοπορευθεὶς ἀντίστροφον φοράν—

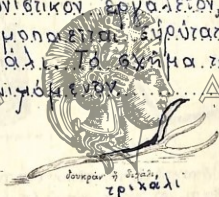
- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ὁ ἀλωνισμός ἀρχίζει ἀπὸ τῆς 9.31 π.
 ὥρας καὶ τελειώνει περὶ τὴν 15-16 π.
 ὥραν. Διακοπὴ δὲν γίνεται, οὔτε
 ἐπαναλαμβάνεται τὴν ἐπομένην.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον, τὸ ὁποῖον
 χρησιμοποιεῖται εὐρύτατα εἶναι τὸ
 τριχάλι. Τὸ σχῆμα του εἶναι τὸ
 ἐκεινόμενον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

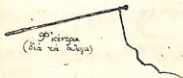
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ;... Κοιτᾷ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ

ὁ γεωργὸς μὲ τὸ τριχάλι διὰ κυλάει τοὺς
 στάχυν διὰ τὰ ἀπαχωρισθῆναι ταχύτερον.
 αἱ κάρδι.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει ἐιδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).. Αἱ αἱ ..

τὰ κτύπημα τῶν ζώων χρησιμοποιεῖται τὸ
 καμουτσὶ ἢ βέργα ἀπὸ χαρουπιᾶ.....

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... Ἡ ἐργασία ἐνὸς ἀπλώματος κατὰ τὸν ἀλωνισμὸν δὲν ἔχει συγκεκριτὸ ὄνομα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας μία στρώσις ἤλωνίετο.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) ... Δὲν ἔχουν συγκεκριτὸ ὄνομα.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστῆς), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλλα καὶ ἀμελούσαν τὸν ἀλωνισμόν ... Ἀλωνίζουν οἱ ἴδιοι οἱ γεωργοὶ με ἰδικὰ ζῶα. Δὲν ὑπάρχουν εἰδικοὶ ἀλωνισταί.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Πλὴν τοῦ ἀνωτέρω τρόπου ἀλωνίσματος δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἐν τὴν περιοχῇ.

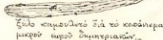
- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.)... Χρῆσις... κοπάνισματος.
δέν. γίνεται, καθ' ἑαυτὸν... δέν... καλλιεργούνται.
~~ὡς δὲ ἐκείνη ἡ φωνὴ καὶ τὰ ρεβίθια.~~

2

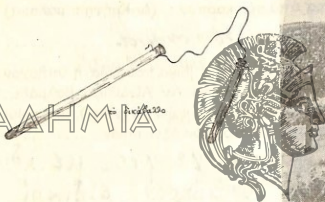

Κοπάνος εσθρηνικός

ξύλο κοπανιστὸν διὰ τὸ κοῦσθαι
 μικρὸν σπῆρον δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύς, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

... Κατὰ τὸ ἀλώνισμα δὲν ἐβυνθηθήκει
... τὰ τραγούδια

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ... Δὲν γίνεται ...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ

... Οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, αἱ ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα ἀνομάζονται μπουχοῖ. Μαγεύεται ὁ μπουχὸς μετὰ πτυάρι καὶ μετὰ σάρωμα (εἰδος δικοῦρας). Κατα...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

622. 25. 1)

βενυσμένο από θαλασσο-
φελιά (είδος κόριου μέσση-
ρόνιορμόν). Ο βημαζόμενος
παρόι έκει βλήμα διροχέλον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
Προϊού' άρκίου τό λινοχρα (άνέ-
μια) ηρόι' άποχωρισμόν του
άχύρου' άπό τόν καρπόν, μάνουν
τό βλήμα του σταυρού μέ τό
τριχάλι.-

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο... Ὁ ἐλχνιμα...

...εἰζόμενος... ὠρὸς... ἔχει ἐλχνιμα τραχηλῶν...
 Προτοῦ ἀρκίζει τὸ λίχνισμα (ἀνέμεισμα)...
 ...μαίνου... τὸ ἐλχνιμα... τοῦ σταυροῦ... μετὰ...
 ...τριχάρι...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμεισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... τὸ ἀνέμεισμα...
 ...γίνεται μετὰ τριχάρι... ἰδέτε...
 ...22, ὡς πρὸς τὸν ἰχνογραφεῖν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνέμειζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 τὸ λίχνισμα... γίνεται... μετὰ... ἀπὸ ἄνδρα...
 ...μετὰ... γυναῖκα...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
 τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων ὀνομαζονται... ἀπομυδνῶν... Ὁ ἀποχωρι...
 ...ὠρὸς γίνεται μετὰ... ἀλώνισμα...
 ...τοῦτο εἶναι... δερματίνον, φέραν... θηδῶς,

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖς τῶν ζῶων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

...Ὁ δευτερός τρόπος... γένεως δέν-
...γίνεται... ἐν τῇ περιόχῃ...

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

...Ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ παραμεί-
...νάντα χονδρὰ τεμάχια, γίνεται με-
...τὸ βάρωμα... ἐν συνεχείᾳ με-

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

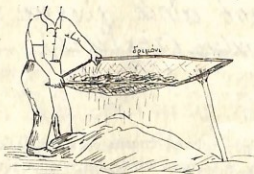
1

κόσκινον παλιό δερμάτινο

κόθρος ἢ ἀρυλῶρος

δριμόνι

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

βελ. 26. 4) βλήματος υύλου, βασιφόρενον ἐπὶ
τοῦ λιχνιστοῦ. Ἐπί ~~αὐτῇ~~ τῆς περιφέρειας,
φέρει φυλῖον στεφάνην.

Δεύτερον ἐλπίσμα δὲν συνήθιζεται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

το υδόνιο γίνεται ή τέμνη ήμα-
θαρίδι. Τοῦτο θυρήθω βασι-
ζεται. υπό μνημῶς. Ἡ ταχυτέρα ή-
μαθαρίδι ήμυχαίνεται με' τη βοή-
θειαν. οὐκ ὄντος ἀνέμου.

- 7) "Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; **Μὲ τίς ἐτοιμαθῇ.....**

ὁ καιρὸς, συμπέτρυνται ἐπὶ βωρὸν. Ἐκκαθίστη
διὰ τὴν συμπέτρυνται. Ἐν τῷ φησὶν. Μετὰ αὐτὸ
παράββεται σταυρὸς. Ἐν τῷ σημείον
τοῦ σταυροῦ τὸ φησὶν τὸ φησὶν.

Μετά ταύτα επανορθωθεί προσήκων
και βεβαιωθεί του συμπληρωμένου υαφίου

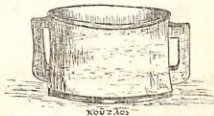
- 8) Ἄλλα εἶθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Μετά από αυτά γίνεται η μέτρηση
μέ το συνήλι (τενεκέ)

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνιν· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνιν; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Δὲν ὑπάρχον ὁ φει καὶ πρὸς τρίτον..
Ξαειδή οὐ μαθῆναι εἶχε τὸ ἰδιόν. Τον αλ-
λῶνι καὶ ἐργασίῳ μέτῳ μέτῳ τῇ σίμο-
γενεῖαι ἔθῳ ἢ ἐβόηθειτο ὑπὸ συγγενῶν.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλῶνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ χυφτιάτικο,
- δ) τὸ φλαυμάτικο κατ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

Οὐδὲν βάρος κατεβάλλετο..
Εἰς εἶδος, διότι ταῦτα ἐπὶ ὀλίγον..

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθηκὰς) Ἡ ἀποθήκευσις τοῦ καρποῦ ἐγένετο
ἐντὸς τῆς οἰκίας καὶ εἰς εἰδικούς χώρους,
ποῦ ἀνομαλῶνται, ἀμεινάρια, καὶ ὅποια
εἰσέρχονται μετὰ ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλῶνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

βελ. 27. 6. α1 Ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τῶν πα-
ραμείναντα τετρακτὶα γίνεται μετ' τοῦ
βάρωκα (ξίδος βιούνης)
Ἡ ἐργασία αὕτη συνήθως γίνεται
ὑπὸ γυναικῶν.

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ ; Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΚΕΥΣΙΣ ΕΓΙΝΕΤΟ
ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΧΥΡΩΝΑΣ, ΟΙ ΔΗ ΟΙΟΙ ΚΟΙΤΕΛΑΜΒΑ-
ΝΟΝ ΤΟ ΎΟΧΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΙΚΙΩΝ.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυνς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

Η ΔΙΑΛΟΓΗ ΕΓΙΝΕΤΟ ΜΕ ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟΝ...
ΟΧΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΥ 1. 6. ΕΛ. 27.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΤΟΙΟΥΤΟΝ ἔθιμον.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον ἀκόπτον καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Α. Π. Α. Σ. ΤΟΥ ἔτους καὶ κατὰ τὴν ΕΥΡΥΤΗΝ
ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ἩΛΙΑ. Κατ' αὐτήν, ἐκείνη
ΔΙΚΟΧΕΝΕΙΟΙ ἤναηζε, φωνιάν, πρὸ
τῆς Θύρας τῆς οἰκίας.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

ΟΙ ΠΕΥΘΟΥΝΤΕΣ ΔΕΝ ΘΥΜΕΤΕΙΧΟΝ
ΕΙΣ Τὸ ἔθιμον.....

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Δέν ἔχω ὑπ' ὄψιν.....

β'. 1) Ποιοί ἀνάπτουν τήν πυράν, παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

Ὅποιοδῆποτε μέλος τῆς οἰκογενείας.....

2) Ποῖος ἢ ποιοί συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.

Τά κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπό ποῖον μέρος;.....

Ἡ συγκέντρωσις ξύλων ἔχει.....

οἰκογενειακά χαρακτηριστικά.....

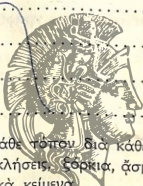
3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, φόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

.....

.....

.....

.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Γύρω ἀπὸ τήν πυράν ἐπὶ δυν. καί.....

παιδιά, χωρὶς καὶ προφέρουν.....

ἐπικλήσεις - φόρκια καὶ βέλτα.....

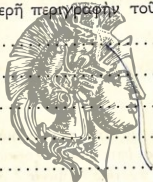
μᾶλλον ἐνέκα παιδιῶν.....

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ